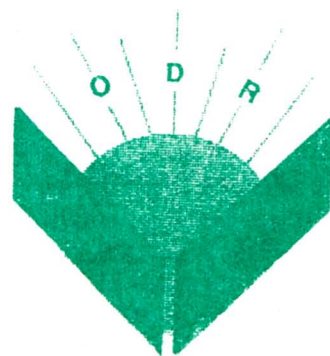


Doradztwo Rolnicze



W GRABANOWIE

CENA 50 gr (5000zł)

W numerze: Porady pszczelarskie • Śruta rzepakowa w żywieniu zwierząt • Przedstawiam gospodarstwo • Wpływ żywienia na mięsność tuczników - wyniki demonstracji realizowanych w 1994/95 roku • Poprawa technologii produkcji mleka na terenie gm. Kodeń • Podkielkowanie sadzeniaków ziemniaka • Zimowy oprysk, Wywiad z Dyr. Nadbużańskiego Banku Spółdzielczego w Hannie Panem Józefem Syczukiem • Rasy królików • Notowania z targów i jarmarków • Oj te ruszta, ruszta • Koszonki z traw świeżych lub podwieńniętych w żywieniu opasów, • Często niedoceniana wartość nawozów organicznych • Olimpiada Wojewódzka wiedzy w zakresie ekologii i wiejskiego gospodarstwa domowego • Konkurs "Najpiękniejsza wieś i zagroda na Podlasiu" roztrzygnięty • Dobry materiał siewny gwarancją dobrych plonów, • Po materiał siewny do rolników • Pojenie też ważne • Logran Extra 62 WP



ŚRUTA RZEPAKOWA W ŻYWIENIU ZWIERZĄT

Pracując na terenie gminy Wołyni zacząłem spotykać się coraz częściej z pytaniami dotyczącymi stosowania śruty rzepakowej w żywieniu zwierząt, zwłaszcza młodych. Głównym powodem pytań jest znaczny wzrost ceny śruty sojowej. Jest ona dwa razy droższa od poekstrakcyjnej śruty rzepakowej. Ekonomicznie opłacalne jest więc jej zastępowanie śrutą rzepakową. Oczywiście musi to być śruta z rzepaku podwójnie ulepszanego /00/. Jednym z ograniczeń stosowania jej w żywieniu zwierząt są tak zwane substancje antyżywieniowe. Nowe technologie pozyskiwania oleju w znacznym stopniu zmniejszają ich zawartość w śrucie, a co za tym idzie zmniejszają ich negatywne działanie na organizm zwierzęcia. Wartość pokarmowa poekstrakcyjnej śruty rzepakowej przedstawia się następująco: 33-38% białka, 2-5% tłuszczu, 10-12% włókna, 6-8% popiołu, 28-30% bezazotowych związków wyciągowych. Wartość energetyczna 1 kg śruty wyrażona w MJ energii metabolicznej, dla poszczególnych gatunków zwierząt wynosi: świnie -10-11 MJ, drób 7,5-8 MJ, przeżuwacze -9-10 MJ. Duża zawartość włókna i wynikająca z tego niska strawność białka oraz niska wartość energetyczna śruty i substancje antyżywieniowe, są głównymi ograniczeniami stosowania jej w żywieniu młodych zwierząt. Białko rzepaku ma wysoką wartość pokarmową i dlatego poekstrakcyjna śruta rzepakowa może być stosowana jako zamiennik śruty sojowej. Białko śruty rzepakowej w porównaniu do białka śruty sojowej jest bogatsze w metioninę i cystynę, a uboższe w lizynę. Pasze w skład których wchodzi śruta rzepakowa nie są tak smaczne jak ze śrutą sojową. Dlatego też zwierzęta, zwłaszcza młode, początkowo mogą nie chcieć ich jeść. Należy więc je przyzwyczajać, stopniowo zwiększając procentowy udział śruty rzepakowej w paszy. Po pewnym czasie, jak wykazały badania, zwierzęta pobierają takie dawki paszy jak z dodatkiem soi. Stosowanie śruty rzepakowej powinno być oparte na dawkach pokarmowych /opracowują je między innymi specjaliści ODR/, aby nie przekraczać zalecanego poziomu białka i nie zwiększać kosztów żywienia. Przedstawię teraz maksymalne ilości śruty rzepakowej jakie można stosować w

żywieniu poszczególnych gatunków i grup zwierząt. Według badań naukowych, dla krów mlecznych można dawać nawet do 3,5 kg śruty rzepakowej dziennie. Taka ilość nie wpływa ujemnie na mleczność oraz zawartość białka i tłuszczu w mleku. Dlatego też w żywieniu krów można wyeliminować śrutę sojową. Dla cieląt można podawać śrutę rzepakową w mieszankach treściwych od wczesnego okresu życia. Po kilku dniach przyzwyczajania cielęta zjadają odpowiednie jej ilości. Udział śruty w mieszankach treściwych nie powinien przekraczać 20%. W żywieniu opasów śruta może stanowić do 30% mieszanki treściwej. W żywieniu owiec dorosłych śruta rzepakowa może stanowić do 20% mieszanki treściwej /ok. 130-150 g/szt./.

Dla jagniąt ssących udział śruty nie powinien przekraczać 15%.

W tuczu jagniąt śruta może być jedyną paszą białkową w mieszankach treściwych.

Niska wartość energetyczna poekstrakcyjnej śruty rzepakowej oraz występowanie substancji antyżywieniowych ogranicza jej stosowanie w żywieniu prosiąt. Jej ilość nie powinna przekraczać 10% mieszanki pełnoporcjowej. Udział śruty w mieszankach pełnoporcjowych dla tuczników nie powinien przekraczać 25%, optymalny poziom to 15%. Powodem tego jest niski poziom energii i lizyny w śrucie rzepakowej i o te składniki powinniśmy mieszanek pełnoporcjową wzbogacić. Przydatna do tego celu może być między innymi śruta z grochu, który jest coraz szerzej uprawiany. Śruta rzepakowa w żywieniu loszek i knurków hodowlanych nie jest wskazana. W żywieniu loch luźnych i niskoprośnych dopuszczalny poziom śruty w mieszankach treściwych wynosi 10%.

Dodatkowe informacje o stosowaniu poekstrakcyjnej śruty rzepakowej w żywieniu zwierząt można uzyskać u specjalistów ODR, którzy opracują odpowiednie dawki pokarmowe.

sp.dor.rol. ZDR Radzyń Podl.
mgr inż. J. Golach

Przedstawiam gospodarstwo

Jednym z wielu gospodarstw kontaktowych na terenie mojego działania jest gospodarstwo Pana Józefa Szpury, które położone jest we wsi Szpaki Nowe gmina Kornica. Pan Józef wspólnie z żoną Danutą rozpoczęli pracę na roli w gospodarstwie o powierzchni 9 ha. Hodowlę trzody prowadzili w drewnianej oborze. Jednym z głównych celów było wybudowanie dużej chlewni, który zrealizowali w 1985 roku. Otrzymali nagrodę "Złota Wiecha". Areal gospodarstwa zwiększyli i obecnie użytkują 18,75 ha fizycznych, przeliczeniowych 12,95 ha. Od wielu lat są zamiłowani w hodowli trzody chlewnej. Obecnie mają 10 macior, 60 szt prosiąt, 20 warchlaków i 80 szt tuczników. Rocznie sprzedają ponad 160 szt tuczników. Żywienie

trzody oparte jest na śrucie własnej, otrębach, koncentratkach i dodatkach witaminowo-mineralnych.

W poprzednich latach jedną z ważnych pasz była dynia pasterna obecnie zaś rolnik uprawia topinambur, który skarmia na surowo.

Przyrosty dobowe w całym okresie tuczu są zadowalające.

Na przestrzeni kilkunastu lat współpracy z tym gospodarstwem przeprowadzono wiele demonstracji z produkcji roślinnej i zwierzęcej. Rolnik bardzo chętnie wprowadza nowości w swoim gospodarstwie.

St.specj. dor. rol. ZDR Łosice
Eugenia Kalinowska

Wpływ żywienia na mięsność tuczników - wyniki demonstracji realizowanych w 1994/95 roku.

Mięsność tuczników produkowanych w Polsce jest niska. Jest to efektem tego, że przez wiele lat nie zwracano uwagi na umięśnienie, a jedynie na ilość wyprodukowanego żywca. W chwili obecnej zakłady mięsne dążą do zakupu tuczników bardzo dobrze umięśnionych, ale jeszcze niewiele z nich stosuje za taki żywiec dopłatę. Problem poprawy mięsności wzbudza zainteresowanie producentów dużych, związanych umowami z zakładami mięsnymi i otrzymujących zapłatę według oceny poubojowej. Gospodarstwa o małej skali produkcji, sprzedający żywca na punktach skupu, w dalszym ciągu otrzymują zapłatę za ilość odstawionego żywca, a nie za jego jakość. I dokąd sytuacja taka nie ulegnie zmianie, zainteresowanie zwiększaniem mięsności nie będzie zjawiskiem powszechnym. Dopiero w momencie, gdy mięsność stanie się podstawą zapłaty, wielu rolników stwierdzi, że sprzedaż tuczników otluszczonych jest po prostu nieopłacalna. Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Grabanowie, wyprzedzając taką sytuację, rozpoczął w 1994 roku realizację programu poprawy mięsności trzody chlewnej w województwie białkopodlaskim. Temu celowi służyły m.in. rozpoczęte w 1994 roku demonstracje na temat "Wpływ żywienia na mięsność tuczników pochodzących z krzyżowania towarowego". Założeniem tych demonstracji było wskazanie rolnikom sposobów poprawy mięsności poprzez przemyślane krzyżowanie towarowe loch polskich ras białych z knurami ras wysokomięsnych przy zastosowaniu najpopularniejszych w regionie systemów żywienia. Tuczniaki objęte demonstracją, po uzyskaniu ubojowej masy ciała, poddawane były przyżyciowej ocenie mięsności aparatem PIGLOG 105. W przypadku gospodarstw mających zawartą umowę kontraktacyjną z zakładami mięsnymi oceniającymi zawartość mięsa w tuszy, przyjmowane były wyniki uzyskane poubojowo w tych zakładach. Najliczniejszą grupę ocenianych tuczników stanowiły mieszańce po knurach rasy Pietrain i linii 990, a najmniej liczne były grupy po rasie Duroc oraz knurach mieszańcach ras Hampshire i Pietrain. Jest to uzasadnione tym, że popularność Duroca w ostatnich latach bardzo zmalała, a knury mieszańce ras Hampshire i Pietrain na punktach kopulacyjnych spotykało się niezwykle rzadko, natomiast ich nasienie było dostępne w SHiUZ dopiero jesienią. Łącznie oceniono mięsność 1722 tuczników. Ich średnia mięsność wyniosła 46,37 %, a przeciętne dzienne przyrosty masy ciała 678 g. Wyniki uzyskane w poszczególnych systemach krzyżowania przedstawiają się następująco:

Zastosowany schemat krzyżowania towarowego	Średni przyrost m.c. (g)	Przeciętna mięsność (%)
pbz, wbp pbz x wbp x linia 990	690	45.55

pbz, wbp pbz x wbp x linia 990 wbp x pbz	690	45.55
pbz, wbp pbz x wbp x Pietrain wbp x pbz	674.8	46.90
pbz, wbp pbz x wbp x Hampshire wbp x pbz	667.7	47.42
pbz, wbp pbz x wbp x Duroc wbp x pbz	655.6	47.14
pbz, wbp Hampshire x Pietrain pbz x wbp x wbp x pbz Pietrain x Hampshire	726.9	48.96

Najczęściej stosowane było żywienie oparte na zbożach własnych uzupełnionych koncentratami lub superkoncentratami i śrutą sojową. Uzupełnianie białka zbóż mączką mięsną lub rybną oraz poekstrakcyjną śrutą rzepakową lub sojową występowało rzadziej.

Uzyskaną mięsność przy różnych sposobach sporządzania mieszanek pełnoporcjowych we własnym gospodarstwie przedstawia tabela:

Zastosowany schemat krzyżowania towarowego	Zawartość mięsa w tuszy w % przy określonym sposobie sporządzania mieszanek paszowych			
	Zboża + koncentraty	Zboża + superkonc. + śr. sojowa	Zboża + mączka mięsna + śr. sojowa	Zboża + mączka rybna + śr. sojowa
pbz, wbp lub krzyżówki tych ras x linia 990	44.54	47.06	43.35	45.96
pbz, wbp lub krzyżówki tych ras x Pietrain	48.31	45.96	40.10	46.12
pbz, wbp lub krzyżówki tych ras x Hampshire	49.16	48.67	44.69	46.03
pbz, wbp lub krzyżówki tych ras x Duroc	-	-	52.90	44.47
pbz, wbp lub krzyżówki tych ras x (Hampshire x Pietrain)	-	50.15	49.70	46.54

Trudno jest na podstawie tak niewielkiej ilości tuczników wskazać najbardziej optymalny system krzyżowania towarowego lub przydatność poszczególnych rodzajów pasz w produkcji żywca wysokomięsnego. Przeprowadzone demonstracje wykazały jednak, że znaczna poprawa mięsności jest możliwa do osiągnięcia przy dobrym genetycznym materiale rodzicielskim i odpowiednim zbilansowaniu dawki pokarmowej. Na tle przedstawionych wyników obiecująco zapowiada się szersze wykorzystanie w produkcji tuczników pochodzących po knurach - mieszańcach ras wysokomięsnych, głównie Pietrain i Hampshire lub Durocem.

Cz. Mirczewska

Poprawa technologii produkcji mleka na terenie gm. Kodeń.

Jednym z podstawowych warunków opłacalności produkcji mleka jest racjonalne żywienie krów mlecznych. Nakłady ponoszone na pasze stanowią około 70 kosztów produkcji mleka. Żywnienie powinno być najtańsze a jednocześnie powinno dostarczyć wszelkich niezbędnych składników pokarmowych. W celu poprawy wydajności i jakości mleka zostały założone dwie demonstracje u rolników:

Domagała Edward zam. wieś Elżbiecin

Tuszyński Henryk zam. wieś Zachacie

Demonstracje polegają na:

- dostarczeniu rolnikowi śruty rzepakowej, jako uzupełnienie białka w dawce pokarmowej,
- wprowadzenie normowanego żywienia opartego na paszach gospodarskich opracowanego na komputerze,
- poprawa warunków zoohigienicznych w oborze poprzez bielenie ścian wapnem,
 - poprawa dotychczasowej technologii pozyskiwania mleka. Uzupełnienie dawki pokarmowej śrutą rzepakową, która zawiera 293g białka strawnego, oraz ok. 1 j. owsianej już kilka dni po rozpoczęciu demonstracji dało znaczące zwiększenie ilości pozyskiwanego mleka. Krowy mleczne chętnie spożywają mieszankę z dodatkiem śruty rzepakowej. Uzyskanie największej wydajności mleka z maksymalną zawartością tłuszczu i białka jest możliwe tylko poprzez całkowite pokrycie zapotrzebowania krowy mlecznej na energię i białko. Pasze takie jak dobre siano, sianokiszonka, jak również śruta poekstrakcyjna rzepakowa działa korzystnie na zawartość tłuszczu w mleku. Natomiast niekorzystnie działają pasze niewłaściwie przygotowane i przechowywane. Niekorzystnie także na zawartość tłuszczu w mleku działa nagła zmiana paszy i dlatego należy przestrzegać zasady łagodnego przechodzenia na inny system żywienia. Okres przejściowy powinien trwać co najmniej 1 tydzień aby mikroorganizmy zwacza przystosowały się do trawienia nowej paszy. Na ekonomiczność produkcji mleka ma wpływ niebagatelny jakość i ilość pozyskiwanego mleka. Aby uzyskać dobrą jakość mleka wymagany jest prawidłowy dój krów. Należy przypomnieć aby rolnicy pamiętali o czynnościach przedudajowych.:

- umycie wymienia ciepłą wodą,

- r. asarzu wymienia i strzyków,

- stosowanie przedudajacza w celu pozbycia się pierwszych porcji mleka w których znajduje się bardzo dużo bakterii.

W czasie doju hodowca powinien łagodnie obchodzić się ze zwierzętami, czas doju o jednakowej porze. Aparatura i naczynia do doju muszą być czyste i właściwie wyregulowane.

Spec. dor.rol. Sawicki Andrzej

ZDR Biała Podl.

Przedstawiam gospodarstwo

Jan i Franciszka Romańczukowie zamieszkują we wsi Pogorzelec gm. Sosnówka. Prowadzą gospodarstwo rolne o pow. 31,25 ha w tym użytki rolne 28,53 ha z tego grunty orne zajmują 21,80 ha, a użytki zielone 7,33 ha. Gospodarstwo Pana Romańczuka ukierunkowane jest na produkcję zbóż oraz chów trzody chlewnej i owiec. Całość produkcji z upraw polowych z wyjątkiem pszenicy przeznaczana jest na paszę dla zwierząt. W latach 70 i 80 specjalizował się wyłącznie w chowie owiec. Kryzys owczarski jaki nastąpił na początku lat dziewięćdziesiątych zmusił rolnika do szukania innego kierunku produkcji zwierzęcej. Po skonsultowaniu z ODR oraz obserwując rynek rolnik zdecydował się na chów trzody chlewnej. Czy wybór był trafny pokaże czas. Przemodernizował jeden budynek owczarski na tucz trzody chlewnej w cyklu zamkniętym. Obecnie na stanie ma 9 macior. Aby zapewnić zbyt na tuczniaki zawarł umowę na odstawę z ZM w Łukowie. W chlewni zainstalowane zostały autokarmniki oraz poidła. Rolnik zamierza zakupić mieszalnik pasz. W żywieniu trzody chlewnej i owiec rolnik stosuje superkoncentraty, koncentraty oraz polfamixy, które są mieszane ze zbożem z własnej produkcji. Wprowadzenie nowego

kierunku produkcji nie zniechęciło rolnika od chowu owiec. Mimo że pogłowie mateczne owiec zostało zmniejszone prawie o połowę, to obecnie na stanie znajduje się 50 szt owiec matek rasy berrichonne i suffolk. Gniazdo to jest pod kontrolą użytkowości. Sztuki zakwalifikowane sprzedawane są jako materiał hodowlany, a sztuki wybrakowane sprzedawane są na rzeź. Na pytanie dlaczego nie zrezygnował z hodowli owiec, rolnik odpowiada: mam duże doświadczenia w tym kierunku, sprzyjające warunki do hodowli owiec oraz dużą ilość użytków zielonych. Utrzymywanie dwóch kierunków produkcji według rolnika jest uzasadnione, gdyż mniejsza ryzyko produkcji. Pan Jan Romańczuk od 1982r. ściśle współpracuje z ODR. W gospodarstwie tym prowadzone są demonstracje tak z produkcji roślinnej jak i zwierzęcej. Plony zbóż w zależności od roku wynoszą 40-50 q z ha. Mimo znacznego wzrostu cen nawozów rolnik nie rezygnuje z nawożenia mineralnego. Średnie zużycie NPK na ha wynosi 190 kg. Co 3 -4 lata stosuje wapnowanie gleb wapnem węglanowo-magnezowym.

ZDR Wisznice

Władysław Baj

Podkielkowanie sadzeniaków ziemniaka

Technologia uprawy ziemniaka na wczesny zbiór jest dość znana rolnikom, lecz pewne jej elementy, bardzo istotnie wpływające na opłacalność tej uprawy są wykonywane nieprawidłowo przez dużą część producentów. Do nich należy między innymi podkielkowanie sadzeniaków. Jak wiadomo zabieg ten wpływa na:

- przyśpieszenie wschodów o 5-7 dni
- bujniejszy rozwój systemu korzeniowego, a tym samym zwiększenie możliwości roślin w pobieraniu wody i składników pokarmowych z gleby
- przesunięcie wegetacji roślin i okresu gromadzenia plonu na okres największego nasłonecznienia, co zwiększa wydajność fotosyntezy i tempo gromadzenia plonu.

Podkielkowanie musimy zacząć na 6-8 tygodni przed planowanym terminem sadzenia tzn. w połowie lutego lub jeszcze wcześniej o ile nie mamy przygotowanego pomieszczenia, skrzynek lub półek do podkielkowania bulw. Pomieszczenia do podkielkowania muszą być widne i ciepłe, ponieważ temperatura podczas podkielkowania powinna wynosić ok. 15 °C. Oświetlenie może być naturalne lub sztuczne - do tego celu najbardziej nadają się świetlówki. Należy unikać podkielkowania w namiotach foliowych z uwagi na duże wahania temperatur w ciągu doby co wpływa negatywnie na wartość biologiczną sadzeniaków.

Przy większych ilościach ziemniaków należy zrobić półki na które układamy sadzeniaki. Najlepiej, gdy bulwy leżą

w jednej warstwie co pozwala na lepszy dostęp światła do kielków i lepsze ich wykształcenie. Kieltek powinien być mocno związany z bulwą, prawidłowo wyrosnięty (1,5-2 cm) i mieć typowe dla danej odmiany zabarwienie. Więcej warstw bulw powoduje, że kielki sadzeniaków z dolnych warstw są długie, cienkie, słabo związane z bulwą i podczas sadzenia odpadają. W sklepach można dostać specjalne stelaże i pojemniki do podkielkowania ziemniaków, lecz są one dość drogie. Mogą jednak służyć przez wiele lat, co w efekcie zakup ten może się opłacić. Partię sadzeniaków niezbędną do obsadzenia części plantacji przeznaczonej na najwcześniejszy zbiór, nastawić do podkielkowania 8 tygodni przed przewidywanym terminem sadzenia, a pozostałą część sadzeniaków przeznaczoną na nieco późniejszy zbiór nastawić do podkielkowania 2 tygodnie później.

Po 10 - 14 dniach od nastawienia sadzeniaków do podkielkowania sprawdzić, czy wszystkie bulwy są już rozbudzone. Jeśli nie, to obserwacje należy prowadzić dalej i w skrajnych przypadkach, gdy jest dużo bulw nie dających oznak kiełkowania należy je przebrać.

Należy pamiętać także o tym, że ilość sadzeniaków potrzebna do produkcji na najwcześniejszy zbiór jest znacznie większa niż przy normalnej produkcji ziemniaka z uwagi na gęściejsze sadzenie (do 80 tys. roślin/ha).

Opracował: A. Matuszewski

Zimowy oprysk

Temat zimowego zwalczania chwastów był poruszany wielokrotnie. Ostatnio jednak w biurze ODR i w gospodarstwach rolników padały pytania o zwalczanie chwastów zimą. Ten sposób zwalczania chwastów jest szczególnie aktualny obecnie, gdyż kalkulacja ekonomiczna wykonywania zabiegów chemicznych stawia pod znakiem zapytania ich celowość. Herbicydem, który można zastosować zimą (w okresie spoczynku roślin) jest Dicuran 80WP.

Zimowe zabiegi odchwaszczania Dicuranem można stosować od późnej jesieni (gdy zaczynają się pierwsze przymrozki), aż do przedwiośnia. Pozwala to na oszczędności, gdyż stosujemy go w połowie dawki normalnej. Nie zmniejsza to jednak skuteczności działania preparatu, a wręcz przeciwnie, może dać efekty jeszcze lepsze, przy terminowym wykonaniu zabiegu. Największą skuteczność zapewniają opryski dawką 1 kg/ha wykonane od początku mrozów do końca lutego. Silne zachwaszczenie plantacji miotłą zbożową (400 wiech/metrze kwadratowym), oraz innymi chwastami obniża plon nawet o 30%. Dicuran 80 WP w zmniejszonej o połowę dawce 1 kg/ha zapewnia bardzo dobre rezultaty przy zimowym zwalczaniu miotły zbożowej, oraz takich chwastów jak: wyczyniec polny, chwasty rumianowate, powoje, wiechliny, gwiezdnicza pospolita,

sporek polny, poziewnik szorstki, tobołki polne, jaskry itd. Tak szerokie spektrum działania jak i duża możliwość wyboru wykonania zabiegu, czyni Dicuran 80 WP bardzo potrzebnym. Szybki rozkład preparatu w glebie umożliwia uprawianie po zbożu innych roślin bez ograniczeń. Preparat możemy użyć na zamrażającą glebę, lecz bez okrywy śniegowej. Zabiegu nie powinniśmy wykonywać, gdy na polu są kałuże po deszczu lub po stopniałym śniegu. Wyjeżdżając na pole musimy pamiętać by nie uszkodzić rośliny, by koła ciągnika nie zapadały się (ziemia musi być zamrażająca). Zabiegi oprysku Dicuranem najlepiej wykonywać przy plusowej temperaturze. Jednak i przy temperaturze poniżej 0°C oprysk jest możliwy, ale trzeba obniżyć temperaturę zamrażania cieczy użytkowej stosując na 100 l wody 15 kg nawozu azotowego np. mocznika. Po zakończeniu zabiegu należy bezwzględnie spuścić wodę z wszystkich części opryskiwacza, by uniknąć uszkodzenia maszyny.

Myszę, iż tych kilka informacji, które podałem o zwalczaniu chwastów zimą zachęci rolników do zastosowania oprysku, gdy jest mniejsze nasilenie prac polowych.

spec. ZDR Parczew
Byra Wiesław

Wywiad z Dyr. Nadbużańskiego Banku Spółdzielczego w Hannie Panem Józefem Syczukiem.

- Na wstępie prosiłbym o kilka słów informacji z historii i dnia dzisiejszego spółdzielczości bankowej. Początki spółdzielczości, w tym i bankowej sięgają końca ubiegłego stulecia. W naszym terenie według posiadanych dokumentów dopiero w latach trzydziestych tego stulecia w miejscowości Zaświatycze powstał pierwowzór dzisiejszego banku tzw. "Kasa Stefczyka". Po wojnie reaktywowano bankowy ruch spółdzielczy. Powstały Spółdzielnie Oszczędnościowo-Pożyczkowe zrzeszone w wojewódzkich i centralnym związku SOP-ów. Rok 1975 przyniósł kolejną reorganizację i powstanie Centralnego Banku Gospodarki Żywnościowej w Warszawie mającego swe oddziały wojewódzkie. SOP-y przekształciły się w banki spółdzielcze działające na terenie poszczególnych gmin, nasza jednostka była w tym czasie oddziałem Banku Spółdzielczego w Sławatyczach i dopiero 01.01.1982 r usamodzieliła się jako Bank Spółdzielczy w Hannie. Aktualnie bank prowadzi działalność w oparciu o zatwierdzone przez Zebranie Przedstawicieli statut oraz ustawy "Prawo Bankowe" i "Prawo Spółdzielcze". Aktualnie na mocy ustawy o restrukturyzacji BS-ów i BGŻ z dnia 24.06.1994r ma powstać 9 banków regionalnych zrzeszających BS-y oraz Bank Krajowy na bazie obecnego BGŻ SA. Do dnia dzisiejszego powstały już banki regionalne w Olsztynie, Poznaniu i Lublinie. Lubelski Bank zrzesza 203 banki spółdzielcze z sześciu sąsiednich województw.

- Jak wyglądała działalność Nadbużańskiego Banku Spółdzielczego

w Hannie dotychczas i jakie widzi Pan perspektywy jego rozwoju. Działalność banku obejmowała szeroko pojętą obsługę finansową sektora rolniczego gminy, stymulując jego rozwój poprzez kredytowanie inwestycji i procesu produkcji rolnej. W roku bieżącym nasz bank zrzesza 709 członków z 11 sołectw gminy Hanna. Działalność banku

polegała na udzielaniu kredytów. Na produkcję rolną wypłacono na koniec listopada 792 tys. zł w tym ok. 80% to kredyty preferencyjne dotowane przez ARiMR. Inną formą jest przyjmowanie od mieszkańców środków pieniężnych na lokaty i tych ulokowano u nas ok. 838 tys. zł. Bank prowadzi także obsługę rachunków Urzędu Gminy, Szkoły Podstawowej, Konserwacyjnej Spółki Wodnej w Hannie, Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej "Spomlek" w Radzynie Podlaskim, PZU Parczewa i Włodawy oraz organizacji społecznych i komitetów wszelkich budów działających na terenie naszej gminy. Na koniec roku spodziewamy się ok. 50 tys. zł zysku, który powiększy środki własne banku. W skali działalności plasujemy się w środku banków spółdzielczych naszego województwa.

- Rozumiem, iż podstawą działalności są aktualnie kredyty preferencyjne udzielane we współpracy z ODR-em i ARiMR. Jak układa się współpraca z tymi jednostkami? Jeżeli chodzi o współpracę ze specjalistami Ośrodka Doradztwa Rolniczego w zakresie opracowywania planów modernizacji gospodarstw i wydawania opinii o celowości udzielania kredytów układa się ona bardzo pomyślnie. Kontakty nasze są ułatwione także dlatego, że specjaliści Czesław Wygiera i Henryk Oleszczuk

są członkami władz samorządu naszego banku. Natomiast jeżeli chodzi o ARiMR to poprzez oddział BGŻ w Biłej Podlaskiej bez zakłóceń docierają do nas limity dopłat do udzielanych kredytów

oraz same dopłaty. Aktualnie mamy wystarczającą ilość limitów a także środków finansowych dlatego i tu nie widzę problemów. Celowym byłoby publikowanie jasnych wykładni i interpretacji przepisów ARiMR.

- Dziękuję za rozmowę.

*mgr inż. Henryk Oleszczuk
ZDR Wisznice*

RASY KRÓLIKÓW

Króliki domowe pochodzą od jednego tylko gatunku dzikiego królika. Wskutek zabiegów hodowlanych wytworzono ponad 50 różnorodnych ras tych zwierząt znacznie różniących się zarówno pod względem wielkości, umaszczenia, okrywą włosową oraz cechami pokroju. Najbardziej rozpowszechnioną w hodowli jest rasa królików, mięsnych. Do najcenniejszych ras mięsnych królików należą olbrzymy belgijskie i barany francuskie.

OLBRZYMY BELGIJSKIE odznaczają się znaczną długością tułowia dochodzącą do 90 cm i wagą ciała do 9 kg. Mają kłótki szeroki grzbiet, dobrze rozwiniętą klatkę piersiową i zaokrąglony zad. Ty pową dla tej rasy jest duża ciężka głowa, uszy sztywno stojące. Króliki tej rasy występują w kilku odmianach barwnych; białe-czerwonookie albinosy, zającowate, niebieskie i szare.

BARANY FRANCUSKIE są to także duże króliki do 70 cm długości tułowia i do 7 kg wagi ciała. Grzbiet jest wyrównany lekko wypukłony. Tyowa dla tej rasy jest garbonosa głowa, uszy zwisające pionowo przylegające do policzków.

KRÓLIKI SZENSZYLOWATE jest to typowa rasa futrkowo-mięsna. Najbardziej charakterystyczną cechą tej rasy są oczy-ciemnobrązowe bardzo wypukłe, wyłupiate. Króliki tej rasy mają silną budowę ciała, szeroką klatkę piersiową, ważną cechą a zarazem zaletą tej rasy jest duża odporność na choroby zakaźne.

BIAŁY NOWOZELANDZKI jest to rasa królików futerkowo-mięsna cechująca się krępą budową ciała, wysoką płodnością i szybkim tempem wzrostu, osiągającą wagę do 5kg futro koloru białego.

KRÓLIK KALIFORNIJSKI uważany jest za rasę najbardziej przydatną do produkcji brolierów króliczych głównie ze względu na dobre umięśnienie oraz dobrą wydajność rzeźną. Mają białe umaszczenie z czarnymi oznakami - uszy, łapy, ogon, dorastają do wagi 5 kg.

*WIESŁAW KISIEL
ZDR Wisznice*

Program Notowań - emisja programu 12¹⁵ - wtorek, środa, czwartek, piątek

- | | |
|--|--|
| 09.01.1996 r. wtorek - Futerkowy klan - pr. nt. hodowli zwierząt futerkowych | 30.01.1996 r. wtorek - Ach, te konie ... - powt. - pr. nt. agroturystyce z udziałem koni, jak również hodowla koni |
| 10.01.1996 r. środa - Goście z Andów - pr. nt. hodowli szynszyli | 31.01.1996 r. środa - Nie tylko araby - pr. nt. różnych ras koni |
| 11.01.1996 r. czwartek - Króliki na start - pr. nt. hodowli królików mięsnych | - Rodem z Andaluzji - pr. nt. koni andaluzyjskich |
| - Ekonomikan dla rolnika pt"Złote" trusie - pr. nt. opłacalności chowu brojlerów króliczych | 01.02.1996 r. czwartek - Owsiany napęd - pr. nt. kalkulacji |
| 12.01.1996 r. piątek - Moda na nutrie - pow. - pr. nt. hodowli nutrii | opłacalności końskiej siły roboczej |
| - Pan doktor radzi - zwierzęta futerkowe pr. nt. zapobiegania schorzeniom zwierząt | - Pan doktor radzi - konie - pr. nt. profilaktyki w hodowli koni |
| 16.01.1996 r. wtorek - Spróbujmy razem - pr. nt. w jaki sposób założyć spółdzielnię | 02.02.1996 r. piątek - Wczasy w siodle - powt. - pr. nt. tzw. "wczasów w siodle" |
| 17.01.1996 r. środa - Renesans spółdzielczości - pr. nt. spółdzielni produkcyjnych | 06.02.1996 r. wtorek - W kraju wiatraków - powt. pr. nt. ogrodnictwa w Holandii |
| 18.01.1996 r. czwartek - Rok na dzierżawie/zimia/- pr. nt. problemów z jakimi się borykają dzierżawcy byłych PGR | 07.02.1996 r. środa - Perła Bałtyku - powt. - pr. nt. rolnictwa ekologicznego na Bornholmie |
| - Grunt to rodzinka - pr. nt. pracy rodzinnego zespołu rolniczego na Kaszubach | - Energia ze śmietnika - pr. nt. wykorzystania śmieci do wytwarzania energii |
| 19.01.1996 r. piątek - Za oceanem - pow. - prezentacja rolnictwa Stanów Zjednoczonych | 08.02.1996 r. czwartek - Nad Balatonem - pr. nt. rolnictwa węgierskiego |
| 23.01.1996 r. wtorek - Indycze AbC - powt. - pr. nt. hodowli indyków | - Giełda po niemiecku - pr. nt. giełdy w Hanowerze |
| 24.01.1996 r. środa - Kwacząca hodowla - prr. nt. hodowli kaczek | 09.02.1996 r. piątek - Od Schwarzwaldu po Alzację - pr. nt. rolnictwa Niemiec i Francji |
| 25.01.1996 r. czwartek - O gęsiach prawie wszystko - pow. pr. nt. hodowli gęsi | 13.02.1996 r. wtorek - 4 pory roku - Góry Stołowe |
| 26.01.1996 r. piątek - Jak w puchu - pr. nt. zakładów zajmujących się przeróbką pierza | 14.02.1996 r. środa - 4 pory roku - Wojsławice |
| - Jak doktor radzi - drób - pr. nt. leczenia i zoohigieny indyków, kaczek i gęsi | 15.02.1996 r. czwartek - Ferie na farmie |
| | 16.02.1996 r. piątek - Kaszubskie żniwa |
| | - Wśród kęp i pasów |

INFORMACJA

Pomaturalne Studium Turystyki w Białej Podlaskiej serdecznie zaprasza absolwentów szkół średnich do podjęcia nauki w specjalnościach: obsługa ruchu turystycznego, agroturystyka, turystyka szkolna. Szkoła ma na celu przygotowanie słuchaczy do prowadzenia działalności w zakresie turystyki w biurach, stowarzyszeniach, organizacjach, hotelach, informacji turystycznej, w jednostkach administracji państwowej i samorządowej.

Zajęcia rozpoczynają się 3 lutego i trwać będą do 30 września 1996 roku,

Zapisy do końca stycznia 1996 roku,

Nauka w trybie zaocznym (soboty i niedziele),

Opłatność semestralna - dla młodzieży niepracującej istnieje możliwość uzyskania pomocy z "Funduszu dla bezrobotnych".

Uwaga! Liczba miejsc ograniczona

Osoby zainteresowane proszone są o złożenie do dnia 31 stycznia 1996 roku następujących dokumentów: świadectwo maturalne, podanie, zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia oraz wpłacenie wpisowego w wysokości 15 zł (piętnastu zł) adres: Pomaturalne Studium Turystyki, ul. Akademicka 2 (Instytut Wychowania Fizycznego i Sportu) 21-500 Biała Podlaska

Dodatkowe informacje można uzyskać telefonicznie pod nr 43-82-00 w. 212 lub 345 oraz osobiście w pokoju 318, II piętro

Dyrekcja Studium

POLSKO - AMERYKANSKI PROGRAM INFORMACJI RYNKOWEJ I STANDARYZACJI

Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej

Raport tygodniowy z handlu targowiskowego w okresie od

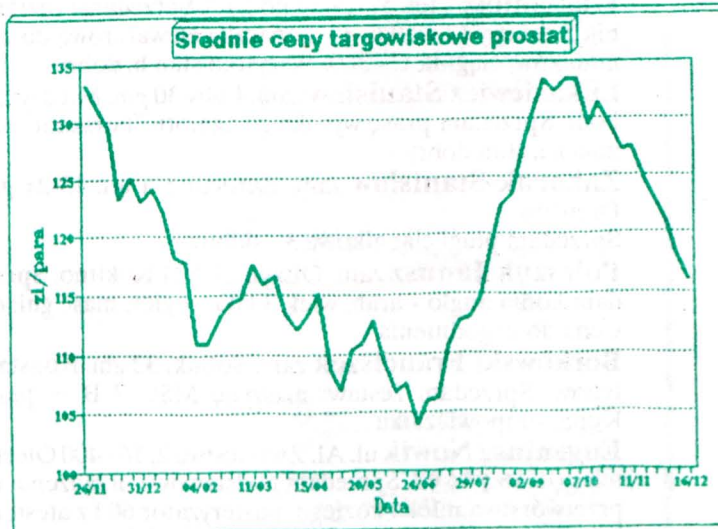
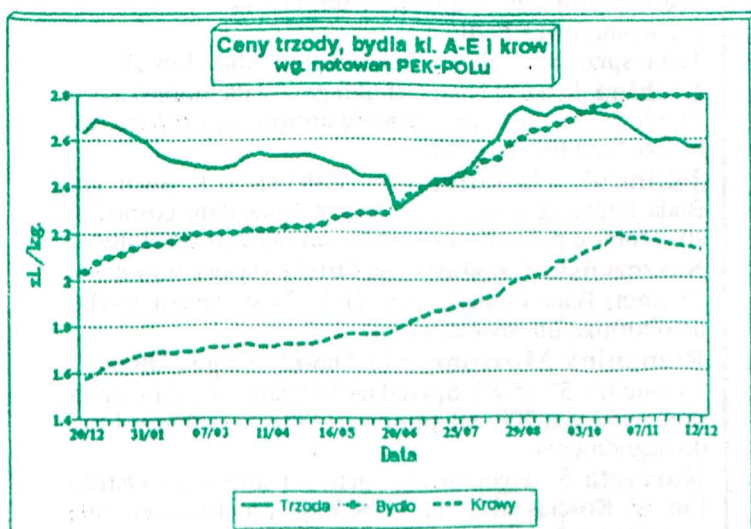
11 grudnia do 16 grudnia

według meldunków z Ośrodków Doradztwa Rolniczego

Województwo	Targowisko	PSZE- NICA	ZYTO	JECZ- MIEN	ZIEM- NIAKI	PRO- SIETA	JAJA	JABLKA	CEBULA
Jedn. miary		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł /pare	zł /szt.	zł/kg	zł/kg
	min	38	25	30	30	80	0.20	0.80	0.14
	max	50	44	50	60	160	0.43	1.70	0.90
	średnia	43	29	39	43	116	0.29	1.15	0.48
	odchylenie standardow	3	4	4	8	18	0.05	0.18	0.12
Biała Podlaska	Wisznice	42	27				0.28	1.40	0.45
Biała Podlaska	Biała Podlaska	45	27	40	35		0.35	1.60	0.50
Białystok	Siemiatycze	44	26			120	0.27	1.00	0.50
Białystok	Sokolka	40	27	36		115	0.30	1.20	0.50
Bielsko Biala	Skoczow	50	36	48	50	120	0.28	1.20	0.60
Bielsko Biala	Wadowice	45	38	45	45	120	0.35	1.20	0.40
Bydgoszcz	Koronowo	42	30	40		110	0.27	1.00	0.50
Bydgoszcz	Tuchola	44	28	42	50	110			
Chelm	Chelm				35	100	0.29	1.20	0.50
Chelm	Krasnystaw	48	30	36	30	100	0.30	1.20	0.50
Ciechanow	Plonsk	47	28	43	30	125	0.27	1.00	
Ciechanow	Raciaz	44	28	40	35	155	0.30	1.00	0.80
Czestochowa	Lubliniec	42		38	50	120	0.25	1.00	0.40
Czestochowa	Konieczpol	42	28	40		120	0.30	1.20	0.50
Elblag	Orneta	40	30	35	35	110	0.28	0.90	0.50
Elblag	Susz	45	28	40	45	105	0.28	0.95	0.50
Gdansk	Koscierzyna	43	28	40	45	113	0.29	0.85	0.50
Gdansk	Wejherowo	41	29	39		110	0.23	1.15	0.55
Jelenia Gora	Jelenia Gora	45		36	50	80	0.25	1.00	0.50
Jelenia Gora	Boleslawiec	40	30	30	40	110	0.23	1.20	0.80
Kalisz	Ostrzeszow	40	30	38	40	140	0.26	1.20	0.45
Kalisz	Krotoszyn	42	30	40	40	150	0.25	1.30	0.40
Kielce	Chmielnik	41	28	38	40	90	0.43	1.10	0.35
Kielce	Jedrzejew	40	29	38	35	90	0.26	1.20	0.30
Konin	Konin	50	30	48	45	140	0.27	1.20	0.50
Konin	Slupca	42	26	40	40	130	0.35	1.00	0.50
Koszalin	Koszalin				50		0.25	1.20	0.50
Koszalin	Swidwin				50	110	0.26	1.40	0.80
Krakow	Krzeszowice	39	30	35	40	140	0.30	1.00	0.30
Krakow	Proszowice	40		37	37	140	0.30	1.00	0.14
Krosno	Brzozow					90	0.40	1.50	0.60
Krosno	Ustrzyki Dolne	44		37		110	0.30	1.00	0.50
Legnica	Glogow	40		38	45	100	0.23	1.10	0.40
Legnica	Jawor	40		37	40	90	0.26	1.10	0.45
Leszno	Leszno	44	30			140	0.27	1.10	0.50
Leszno	Rawicz	42		39		140	0.26	1.50	0.50
Lodz	Glowno	44	28	44		130	0.32	1.20	0.40
Lodz	Ozorkow	44	25	44		120	0.31	1.00	0.40
Lomza	Sokoly	42	29	40		130	0.27		
Lomza	Kolno	45	30			120	0.40	1.30	0.60
Lublin	Ryki	46	31	40	35	90	0.35	1.20	0.40
Nowy Sacz	Nowy Targ	50	44	50	40	160	0.30	1.20	0.50
Nowy Sacz	Nowy Sacz	44	40	44	45	120	0.40	0.80	0.28
Olsztyn	Olsztyn	50		40	58		0.26	1.05	0.50
Olsztyn	Szczytno	43	35	40	48	120	0.23	1.10	0.58
Opole	Kedzierzyn				50	120	0.22	1.30	0.50
Opole	Nysa				60	110	0.26	1.00	0.50
Ostroleka	Ostroleka	48	28	44	35	120	0.25	1.00	0.50
Ostroleka	Wyszkow	44	30	40	30	110	0.30	1.20	0.50
Pila	Pila	44	30		60		0.22	1.00	0.60
Pila	Trzcianka	40	26	30			0.26	1.10	0.50
Piotrkow Trybunalski	Radomsko	40	28	38	40	100	0.26	1.10	0.50

POLSKO - AMERYKANSKI PROGRAM INFORMACJI RYNKOWEJ I STANDARYZACJI
 Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej
 Raport tygodniowy z handlu targowiskowego w okresie od
 11 grudnia do 16 grudnia
 według meldunków z Ośrodków Doradztwa Rolniczego

Województwo	Targowisko	PSZE- NICA	ZYTO	JECZ- MIEN	ZIEM- NIAKI	PRO- SIETA	JAJA	JABŁKA	CEBULA
Jedn. miary		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł /para	zł /szt.	zł/kg	zł/kg
Piotrków Trybuna	Opatów	46	27	42		100	0.30	1.10	0.40
Płock	Gostynin	43	29	38			0.33	1.30	0.25
Płock	Krosniewice	44	25	35	33	115		1.00	0.30
Poznań	Poznań	44	30	36	55	150	0.25	1.30	0.75
Poznań	Grodzisk Wlkp	50	30	40	45	130	0.28	1.00	0.50
Przemysł	Przemysł	41		35	50	100	0.30	1.20	0.40
Przemysł	Przeworsk	40		34	50	90	0.33	1.20	0.40
Radom	Radom	46	26	40	30	90	0.25	0.80	0.35
Radom	Szydłowiec	41	25	37		95	0.35	1.20	0.45
Rzeszów	Leżajsk	40			40	100	0.27	1.40	0.50
Rzeszów	Mielec	43	36	40	45	110	0.33	1.20	0.50
Siedlce	Garwolin	46	31	40	38	130	0.40	1.00	0.50
Siedlce	Siedlce	45	30	35	35	120	0.33	1.20	0.40
Sieradz	Zdunska Woła	40	28	39	40		0.25	1.10	0.40
Sieradz	Lask	39	25				0.28	1.15	
Skierniewice	Brzeziny	46		40	35	130	0.33	1.00	0.50
Skierniewice	Sochaczew	40	26	40	40	160	0.30	1.50	0.50
Suwałki	Olecko	40	29	35	30	100	0.28	1.20	0.40
Suwałki	Suwałki	42	30	37	30	120	0.32	1.20	0.70
Szczecin	Stargard	42	27	36	50	100	0.28	1.00	0.90
Szczecin	Police				60		0.25	1.20	0.60
Tarnów	Debica	45	34	40	42	100		1.50	0.60
Tarnów	Szczucin	40	30	40		120	0.24	1.10	0.30
Toruń	Brodnica	44	32			120	0.26	1.20	0.50
Toruń	Biskupiec	42	30	40		110		0.90	0.50
Wałbrzych	Bystrzyca	41		34	55	125	0.30	1.45	0.45
Wałbrzych	Dzierżoniów				48	120	0.25	1.25	0.38
Warszawa	Góra Kalwaria	42	26	42	36	135	0.38	1.00	0.70
Warszawa	Grodzisk Mazowiecki	40	25	40	35	140	0.27	1.00	0.30
Włocławek	Skepe	42	28	39		110	0.25		0.50
Włocławek	Dobrzyń	42	28	38	40	110	0.27		0.50
Wrocław	Trzebnica	40		35	50	120	0.30	1.20	0.45
Wrocław	Sroda Slaska	38			50	110	0.30	1.10	0.50
Zamosc	Tomaszów Lubelski	40				115	0.29	1.10	0.40
Zamosc	Zamosc	42	30	40	50	90	0.29	1.10	0.40
Zielona Góra	Wolsztyn	44	30	40	40	130	0.25	1.70	0.50
Zielona Góra	Zagan	40	25	33	40	80	0.20	1.50	0.40



NOTOWANIA Z TARGÓW I JARMARKÓW

SPORZĄDZONE PRZEZ OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w GRABANOWIE

(Ceny w zł za jednostkę)

Wyszczególnienie	J.M.	Łosice	Piszczac	Radzyń Podlaski	Biała Podlaska	Międzyrzec Podlaski
		03.01.1996 środa	03.01.1996 środa	03.01.1996 środa	04.01.1996 czwartek	04.01.1996 czwartek
pszenica	q	43.50-44.00	45	46	45	45-48
pszenżyto	q	-	-	40	36	-
żyto	q	32	30	31-32	30	30
jęczmień	q	40	-	43	40	-
owies	q	31-32	30-32	35	30	32-35
mieszanka zbożowa	q	-	32	40	-	40-42
prosięta 10-15kg	para	110-115	-	100-120	-	100-120
prosięta pow. 15 kg	para	130-135	100-125	120-130	120	130-140
krowa	szt.	1400-1800	1400	-	-	-
krowa z cielakiem	szt.	1900	-	-	-	-
otręby pszenne	q	31-32	-	-	-	-
otręby żytnie	q	28-29	-	-	-	-
jaja	szt.	0.30	-	0.28-0.32	0.35-0.38	0.30-0.32
jabłka	kg	1.50	1.00-1.20	0.80-1.80	1.00-1.20	0.70-1.30
cebula	kg	-	0.50	-	0.60	0.50
gruszki	kg	-	-	2.00	-	1.60
marchew	kg	-	-	-	0.50	0.40
pieczarki	kg	-	-	3.40	-	4.00-4.20

Łosice : zboża	-	podaż	mała	popyt	średni
prosięta	-	podaż	średnia	popyt	mały
Piszczac : zboża	-	podaż	mała	popyt	duży
prosięta	-	podaż	średnia	popyt	mały
Radzyń zboża	-	podaż	średnia	popyt	średni
Podlaski: prosięta	-	podaż	duża	popyt	średni
Biała zboża	-	podaż	mała	popyt	duży
Podlaska: prosięta	-	podaż	mała	popyt	mały
Międzyrzec zboża	-	podaż	mała	popyt	średni
Podlaski: prosięta	-	podaż	duża	popyt	średni

Ogłoszenia

Nowak Roman zam. 21-225 Wisznice ul. Ziołowa 3 tel. 151 (kier. 78-11-11) Sprzedam ciągnik C-912 rok prod. 1987 , dłużycza, agregat tynkarski, wózek widłowy

Andrzej Izdebski zam. Bejdy tel. 57-53-95. Sprzedam 2 tony łubinu odmiany Jugo. Cena do uzgodnienia

Wiadomość - tel. 57-29-54 po 16⁰⁰. Sprzedam : rozrzutnik 2 osiowy (2 wałkowy), kopaczką elewatorową do ziemniaków, ciągnik C - 360. Wszystko stan b. dobry

Łukasiewicz Stanisław zam. Łuby 30 gm. Międzyrzec Podl. Sprzedam prasę wysokiego zgniotu "Forsmit" niemiecka, stan dobry

Zaharuk Stanisław zam. Żerocin 5 a tel. 13-21 gm. Drewłów

Sprzedam pługi ciągnikowe 3 - skibowe

Poleszuk Janusz zam. Olszyn 21-504 Rokitno. Sprzedam konia anglo - arab, wiek 3 lata - ogier, maść gniady. Cena do uzgodnienia

Borkowski Franciszek zam. Solinki 32 gm. Konstantynów, Sprzedam zestaw: maszynę MSC 7 B + prasa Kuna, snopowiązałka

Eugeniusz Nowik ul. Al. Zwycięstwa 2, 16 - 400 Olecko tel. (01-16) 44 43, Sprzedam podstawowe urządzenia do przetwórstwa mleka koźiego, pasteryzator 60 l z atestem, komorę chłodniczą 4 m³, sterylizator SPW 65 M, oraz udostępnię technologię produkcji przetworów.

Kółko Rolnicze w Brzozowym Kącie

tel. Komarowka 28

sprzeda: - nawozy mineralne, środki ochrony roślin, węgiel kamienny, cement, koncentraty paszowe, polfamixy oraz duży wybór materiałów budowlanych

Welo Irena zam. Walinna 87 tel. 11 - 44 gm. Komarowka Podl.

Tanio sprzedam dojarę 2 - konwiową Alfa - Lewell

Łochina Janusz zam. Cełujkii gm. Biała Podlaska p-ta 21-536 Swory. Sprzedam stodołę drewnianą z bali do rozbiórki. Stan bardzo dobry.

Jakimiuk Marianna zam. Zabłocie 6 k. Swór gm. Biała Podlaska p-ta 21-536 Swory. Sprzedam gospodarstwo rolne o pow. 12 ha z budynkami i sprzętem rolniczym

Suszczyński Czesław zam. Ortel Książęcy II nr domu 27 gmina Biała Podlaska, tel. 41-17-34 sprzedam: wyciąg do obornika linowy (nowy)

Romaniuk Mirosław zam. Dawidy 5 a gm. Olszanka k/Łosic tel. 57-55-87. Sprzedam lub zamienię na ciągnik samochód Star 200, rok produkcji 1981. Stan dobry. Cena do uzgodnienia.

Kurczęta 5 - tygodniowe, odchów i sprzedaż - Ostrów Lub. ul. Kościuszki 22 tel. 2229. Zapisy na kwiecień 1996 r. prowadzi Pan Kaczyński Andrzej zam. Tyśmienice 84 gm. Parczew. Zaliczka 1,5 zł. Kurczęta ogólnoużytkowe

Oj te ruszta, ruszta ?

Preferencyjne kredyty na modernizację gospodarstw wywołały wśród rolników naszego województwa szerokie zainteresowanie nowymi bardziej efektywnymi, niskonakładowymi technologiami utrzymania zwierząt, w których jeden człowiek mógłby obsługiwać dużą ilość trzody lub bydła. Wielu z nich wysuwa bardzo często propozycję tuczu świń na rusztach jako metodę, ich zdaniem najlepszą. Ci rolnicy, którzy mieli możliwość spotkać się z mną wiedzą doskonale, że ja do tego zagadnienia odnośnie się sceptycznie i widzę ten temat bardziej złożonym. Dla potwierdzenia nierzadko krytycznych uwag z mojej strony pod adresem tej formy rozwiązania przyziemia chlewni czy też obór postaram się przedstawić kilka bardzo ważnych argumentów.

Jeśli decydujemy się na ruszta wówczas rzeczą naturalną jest, że odchody zwierzęce w końcowym etapie będą występowały w postaci gnojowicy, groźnej dla środowiska naturalnego i trudnej do utylizacji. I tu zaczyna się problem. Pozwolę powtórzyć raz jeszcze to, co mówię na spotkaniach z rolnikami. W przeciwieństwie do obornika zagospodarowanie odchodów w postaci gnojowicy nastrocza wiele trudności, gdyż podczas gromadzenia w zbiornikach nie ulega ona samoogrzaniu, w związku z czym drobnoustroje chorobotwórcze nie gniją, a nawet rozmnażają się. Przy temperaturze gnojowicy, która wynosi przeważnie 8-15°C drobnoustroje wykazują przeżywalność od 40 do nawet 300 dni ! Z tych też powodów w wielu krajach obowiązuje **dziewięćmiesięczny** okres leżakowania gnojowicy. Prawidłowo okres składowania powinien wynosić min. 6 miesięcy. W przypadku integracji naszego kraju z Unią Europejską ten minimalny okres z pewnością u nas zostanie wprowadzony /obecnie wymaga się zgodnie z przepisami - ok. 3 miesięcy/. Z tak składowanej gnojowicy wydziela się bardzo silny odór powstający w wyniku fermentacji beztlenowej. Fermentacja przebiega równomiernie przy temperaturze gnojowicy 14-35°C i kwasowości środowiska pH powyżej 6,5. Proces taki umożliwia redukcję 30-50 % masy organicznej zawartej w gnojowicy. W wyniku fermentacji wytwarza się duża ilość błotnistej osady i przykry zapach. Wadą tej fermentacji jest konieczność posiadania du-

żych zbiorników, w których gnojowica musiałaby mieć temperaturę nie mniejszą niż 10 °C. Często rolnicy zarzucają mnie, że odór można zlikwidować poprzez stosowanie różnego rodzaju związków chemicznych. Oczywiście tak, ale jednocześnie należy pamiętać, że ich użycie w rezultacie swego działania powoduje spowolnienie lub nawet zatrzymanie fermentacji. Zabieg ten nie jest wskazany, gdyż nie przefermentowana gnojowica użyta do nawożenia stanowi duże zagrożenie sanitarne. Ostatnio tematowi ochrony środowiska poświęca się coraz więcej uwagi. W wielu krajach prawnie zabroniono rozlewania gnojowicy nie przefermentowanej / pisałem o tym wiosną ubr./ mimo posiadania urządzeń na rozlewania połączonego z jednoczesnym przykryciem glebą. Z takimi zaleceniami z rygorystycznym ich przestrzeganiem spotkamy się niebawem u nas.

Z podanych wyżej rozważań w zagospodarowaniu gnojowicy należałoby wprowadzić fermentację tlenową jednak trzeba się liczyć z dużymi kosztami w przypadku napowietrzania gnojowicy. Samoistna fermentacja tlenowa jest niemożliwa, gdyż aby zaistniała, lustro gnojowicy musiałoby mieć około 30-40 m² na jedną swinię / 1ha na ok. 300 szt./ . Dla zmniejszenia nakładów na instalację napowietrzania wprowadza się oddzielenie z gnojowicy frakcji stałej. Zabieg ten pozwala na zmniejszenie obciążenia oczyszczalni, a także na odzyskanie i nawozowe wykorzystanie części stałych /kompostowanie/. Fermentacja tlenowa frakcji płynnej doprowadza do całkowitej mineralizacji resztek substancji organicznych. Rozkładowi ulegają również mikroorganizmy patogenne. Są również inne sposoby unieszkodliwiania gnojowicy, ale również kosztowne. O takiej inwestycji trzeba pamiętać decydując się na utrzymanie bydła czy trzody na podłogach szczylinowych. Czy stać rolników z naszego województwa na tak kosztowne przedsięwzięcie nawet przy wsparciu kredytem ? Ale odpowiedzi na to pytanie niech udzielą sami zainteresowani oczywiście przy pełnym wsparciu naszego ośrodka.

Na podst. seminarium i literatury IBMER
oprac. W.Filatiuk ODR Grabanów

OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO

w Grabanowie

organizuje kursy:

- operator kombajnów zbożowych^x
- operator pras wysokiego zgniotu
- operator kombajnów ziemniaczanych
- chemizacji rolnictwa 5 dniowe^{xx}
- chemizacji rolnictwa 1 dniowe

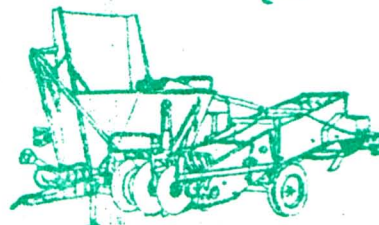
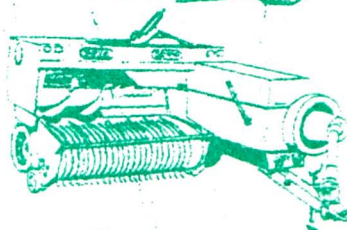
x - obowiązuje 3-letni staż jako kierowca ciągnika rolniczego

xx - dla słuchaczy, którzy nie posiadają uprawnień z roku ubiegłego

Zgłoszenia należy kierować na piśmie na adres:

ODR Grabanów 21-500 Biała Podlaska

Koszty kursu po cenach konkurencyjnych.





"DROBIARZ" Sp. z o.o

Kol. Żelków 54
08-110 SIEDLCE
TEL. (025) 43 58 48, 43 56 53

"Drobiarz" Sp. z o.o z/s Żelków k. Siedlec informuje, że wzorem lat ubiegłych będzie prowadziła sprzedaż kurek i kogucików pięciodobowych na terenie województwa białkopodlaskiego za pośrednictwem Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Grabanowie. Termin prowadzonej sprzedaży: 9.04.1996 r. - 10.05.1996 r. Wszelkie zamówienia prosimy kierować na adres ODR w Grabanowie i Rejonowych Ośrodków których adresy i telefony podane są na ostatniej stronie "Doradztwa Rolniczego".

Kiszonki z traw świeżych lub podwieńniętych w żywieniu opasów.

Województwo białkopodlaskie posiada wysoki udział łąk i pastwisk w strukturze użytków rolnych a pozyskana z nich pasza stanowi podstawę w opasaniu młodego bydła rzeźnego.

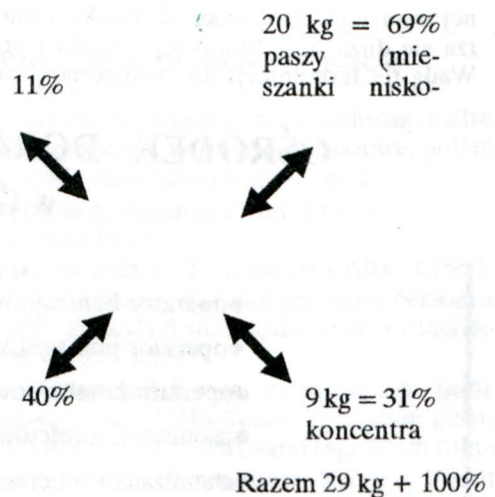
Opasając młode bydło kiszonkami sporządzonymi zarówno z trawy świeżej, jak i podsuszanej można uzyskać dobre efekty produkcyjne otrzymując wysokie przyrosty dobowe masy ciała i dobre wykorzystanie paszy. Podawana im dodatkowo mieszanka treściwa winna zawierać około 160 - 180 g białka ogólnego w 1 kg. Przykładem takiej mieszanki może być następująca recepta w (%) : śruty zbożowe 75, śruta poekstrakcyjna rzepakowa 22 i mieszanka mineralna 3.

Przy intensywnym opasaniu młodego bydła rzeźnego paszami gospodarskimi skarmia się ograniczone ilości siana 1-2 kg na sztukę dziennie. Niedobór jednostek owsianych i białka w dziennej dawce pokarmowej dla opasów wyrównuje się przez dodatek paszy treściwej w ilości 1 % (1kg) w przeliczeniu na 100 kg masy ciała. Natomiast przy kisonce bardzo dobrej dodatek paszy treściwej można obniżyć do 0,75 %. Jeżeli do dawki pokarmowej wprowadzimy ziemniaki, buraki z dodatkiem mocznika i mieszanki mineralnej lub koncentrat wysokobiałkowy to ilość paszy treściwej można zmniejszyć o 30 do 50 %.

W gospodarstwach stale wzrasta ilość zboża zużywanego na cele paszowe, a przemysłowe mieszanki treściwe są drogie, konieczne jest przygotowanie na bazie zbóż paszowych (śruta jęczmienna, owsiana, żytnia, pszenna itp.) mieszanek treściwych we własnym zakresie, używając wysokobiałkowych, jak bobik, łubin słodki, groch, śruta poekstrakcyjna rzepakowa itp. mieszanek mineralnych oraz mineralno-witaminowych. Potrzebne mieszanki uzupełniające o zawartości od 16 do 22 % białka ogólnego (od 160 do 220 g białka ogólnego w 1 kg paszy). Przygotować ją można łatwo znając zawartość białka w mieszance treściwej w skład której wchodzi najczęściej 2-3 pasze zbożowe. Ta mieszanka zawiera zazwyczaj 10-12 % białka ogólnego. Należy do niej dodać na przykład koncentrat białkowy zawierający 400 g białka ogólnego, którego potrzebną ilość obliczamy posługując się kwa-

dratem PEARSONA. W środku tego kwadratu wpisuje się procentową zawartość białka ogólnego w paszy lub mieszance niskobiałkowej, a w lewym dolnym rogu procent białka w paszy (koncentracje) wysokobiałkowej. W prawy dony róg kwadratu wpisuje się liczbę uzyskaną po odjęciu od liczby środkowej - liczby umieszczonej w górnym lewym rogu. Uzyskany wynik wyraża ilość (kg) pasz, które trzeba wymieszać ze sobą, aby uzyskać pożądaną (poszukiwaną) procent białka ogólnego w gotowej mieszance.

Na przykład, aby uzyskać mieszankę o zawartości 20% białka ogólnego, mając do dyspozycji mieszankę niskobiałkową o zawartości 11 % białka ogólnego i koncentrat wysokobiałkowy zawierający 40% białka ogólnego, należy posługiwać się kwadratem PEARSONA w sposób przedstawiony poniżej.



Na podstawie materiałów z seminarium w Balicach
inż. A. Strąćicka

Często niedoceniana wartość nawozów organicznych

Konieczność dbania o rentowność gospodarowania w związku ze wzrastającymi cenami nawozów mineralnych jak i innymi kosztami produkcji roślinnej, wymaga zwrócenia większej uwagi na nawozy organiczne, wytwarzane we własnych gospodarstwach. Nawozy te stanowią mało na ogół docenianą, ale ogromną wartość. Nie tylko zmniejszają one koszty nawożenia mineralnego, dostarczają roślinom pokaźnych ilości składników pokarmowych, ale przede wszystkim wzbogacają glebę w materię organiczną, powodując wzrost żyzności gleby i przyczyniając się w dużej mierze do osiągnięcia coraz wyższych plonów. Dotyczy to szczególnie gleb lekkich. Stwierdzono, że wysokie dawki nawozów mineralnych na glebach ubogich w próchnicę nie dają spodziewanych efektów, a nawet w niektórych przypadkach powodują obniżenie plonów, na skutek zbyt dużego zasolenia gleb. Wspólną cechą nawozów organicznych jest zawartość w nich substancji organicznej. Zalicza się do nich: obornik - który jest mieszaniną kału, moczu i ściółki. Może być przechowywany pod zwierzętami, na gnojowni lub w przyzmachach na polu. Może być stosowany w trzech terminach: 1. Jesienny - na gleby zwięzłe, 2. Wiosenny - na gleby lekkie. Po wywiezieniu na pole należy natychmiast roztrząsać, gdyż w przeciwnym wypadku następują duże straty składników pokarmowych. Obornik zawiera: N - 0.5 %, P₂O₅ - 0.29 %, K₂O - 0.7 %. Komposty - uzyskuje się z różnych odpadków i dlatego skład chemiczny jest różny, najczęściej zbliżony do obornika. Nawozy zielone: 1- przyorujemy niedojrzałe rośliny, 2 - przyorujemy odrosty po skoszeniu, 3 - przyorujemy resztki poźniwne. Szczególne znaczenie mają resztki roślin motylkowych, ponieważ zawierają w swej masie składniki mineralne, szczególnie azot. Gnojowica - jest mieszaniną kału, moczu i wody. Skład chemiczny zależy od gatunku i wieku zwierząt. Skład: N - 0.38 - 0.4 %, P₂O₅ - 0.18 - 0.24 %, K₂O - 0.32 - 0.4 %. Należy uzupełniać nawozami fosforowymi. Gnojówka - jest to płynny nawóz organiczny odprowadzany do specjalnych zbiorników i jest najczęściej mieszaniną odchodów zwierząt. Skład gnojówki N - 0.3 - 0.6 %, K₂O - 0.4 - 1 %, P₂O₅ - do 0.1 %. Jest to nawóz azotowo-potasowy i wymaga uzupełnienia nawozami fosforowymi.

Słoma - należy rozdrobnić i przyorać z dodatkiem azotu - 4 do 7 kg na tonę słomy. Azot przyspiesza rozkład słomy.

Dawki nawozów organicznych

- Obornik - 30 ton na 1 ha

- Gnojowica - pod zboża 20 - 40 tys. l/ha, okopowe - 60 - 80 tys. l/ha, Łąki - 20 - 30 tys. l/ha

- Gnojówka - Użytki Zielone - 10 tys. l/ha, m rośliny okopowe - 15 tys. l/ha, zboża - 8 - 10 tys. l/ha

Związki organiczne zawarte w nawozach organicznych ulegają w glebie humifikacji i mineralizacji.

- Humifikacja polega na przekształceniu związków organicznych w próchnicę

- Mineralizacja natomiast polega na powstawaniu, pod wpływem mikroorganizmów glebowych związków prostych, dostarczających mikroorganizmom glebowym energii oraz składników pokarmowych, pobieranych również przez rośliny

Każda gleba wytwarza własny rodzaj próchnicy. W zależności od przebiegu humifikacji może powstać próchnica kwaśna lub próchnica słodka. Zawartość próchnicy w naszych glebach waha się od 0,5 - 5.0 % / w czarnoziemach może dochodzić do 14 %, a torfach do ponad 20 % /. Próchnica jest jednym z głównych elementów żyzności naszych gleb, jej znaczenie polega na tym że:

- wpływa na tworzenie się struktury gruzełkowej, spajając gleby lekkie, a rozluźniając ciężkie.

- jest głównym źródłem węgla dla mikroorganizmów glebowych

- jest głównym źródłem azotu glebowego

- jest źródłem składników: makro- i mikroelementów

- zwiększa właściwości sorpcyjne gleby

- zwiększa pojemność wodną gleby

- zwiększa pojemność cieplną gleby

W naszych warunkach klimatycznych, w których rozkład masy organicznej odbywa się prawie cały rok, przyrost próchnicy odbywa się bardzo powoli. Systematyczne nawożenie organiczne przyczynia się do wzbogacenia gleby w próchnicę. Nawożenie powinno co najmniej uzupełniać straty masy organicznej, zachodzące w glebie podczas jej mineralizacji. Przyjmuje się,

że w naszych warunkach klimatycznych straty masy organicznej wynoszą rocznie 30 - 60 dt/ha. Częściowo rekompensują je resztki poźniwne / 12 - 20 dt/ha /. Pozostałą część należy uzupełnić nawozami organicznymi

ZDR Biała Podlaska

Danuta Karmasz

ZDR Łosice

Barbara Bahniuk

Olimpiada Wojewódzka wiedzy w zakresie ekologii i wiejskiego gospodarstwa domowego.

W dniach 23 - 24 listopada 1995r. odbyła się w Grabanowie Wojewódzka Olimpiada wiedzy w zakresie ekologii i wiejskiego gospodarstwa domowego. Olimpiada Wojewódzka poprzedzona była pięcioma Olimpiadami Rejonowymi w terenie. Na Rejonowych Olimpiadach zostały wytypowane najlepsze uczestniczki do startu w Olimpiadzie Wojewódzkiej. Wybrano 25 uczestniczek. W dniu 23 listopada zgłosiły się 22 uczestniczki.

Po powitaniu przez Dyrektora ODR, zgodnie z planem odbyło się szkolenie nt. Ochrona środowiska przyrodniczego wsi. Szkolenie przeprowadziła Ewa Trzaskowska - pracownik Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Do oceny umiejętności uczestniczek została powołana Komisja, w skład której weszli:

- Łucja Zieniuk - pracownik Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego, jako przewodniczący Komisji,
- Elżbieta Doroszuk - pracownik Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Białej Podl,
- Anna Wocial - specjalista d/s wgd z ODR Siedlce,
- Stanisława Malesza - specjalista d/s wgd ODR Rejowiec,

Pierwszym zadaniem dla uczestniczek była ich prezentacja. W trakcie prezentacji każda uczestniczka przedstawiała siebie, swoje gospodarstwo domowe, rolne, swoją rodzinę a także opowiedziała o swoich szczególnych umiejętnościach i osiągnięciach. Niektóre uczestniczki przywoziły ze sobą swoje prace, np. rękodzieła ludowe, wyroby kulinarne, pisanki, kompozycje ozdobne itp. Za to zadanie każda uczestniczka mogła otrzymać maksymalnie 20 pkt.

Po przerwie uczestniczki pracowały nad następnym zadaniem, którym był test - sprawdzian wiedzy teoretycznej. Test składał się z dwóch części: ekologii w gospodarstwie domowym i przydomowym, druga część dotyczyła żywienia rodziny, estetyki i ogrodnictwa.

Uczestniczki Olimpiady miały zarezerwowane noclegi w hotelu ODR i po rozwiązaniu testu udały się tam celem zakwaterowania.

Następnym punktem programu była uroczysta kolacja z udziałem Dyrektorów ODR i członków Komisji. Na kolację zaproszono też zespół śpiewaczy z miejscowości Szpaki Stare, które swoim śpiewem umiliły spotkanie kolacyjne. Członkinie zespołu układały przyspiewki na bieżąco w trakcie trwania kolacji.

Następnego dnia Komisja przedstawiła ocenę zadań pierwszego dnia i wytypowała 10 najwyższej punktowanych uczestniczek do zadań praktycznych. Pozostałe uczestniczki występowały już tylko w roli kibiców.

10 uczestniczek wykonywało zaplanowane im zadania praktyczne. Były to następujące zadania:

- układanie stroików świątecznych,
- układanie serwetek na przyjęcia okolicznościowe,

- wyhaftowanie elementu na kawałku materiału oraz robienie i dekorowanie kanapek.

Wszystkie te zadania były również oceniane przez Komisję w skali od 1 - 20 pkt.

Po zadaniach praktycznych odbył się wykład nt. Zatrucia pokarmowe i czynniki szkodliwe występujące w żywności. Wykład przeprowadziła pani Maria Wawryszuk - kierownik Sekcji Żywienia Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej.

Zakończeniem Olimpiady było ogłoszenie wyników, podsumowanie i uroczyste wręczenie nagród i wyróżnień. Nagrody wręczał Dyrektor ODR Andrzej Sokołowski, obecny był też Dyrektor Wydziału Rolnictwa Waldemar Kuzawiński.

Nagrody finansowane były przez ODR w Grabanowie w ramach programu: Upowszechnianie wiedzy w zakresie ekologii i wgd. Był to sprzęt gospodarstwa domowego dla pierwszych dziesięciu uczestniczek. Dla pozostałych uczestniczek zakupiono wyróżnienia w postaci książek o tematyce kulinarnej i ogrodniczej.

Na zakończenie przedstawiam listę dziesięciu najwyższej ocenionych uczestniczek:

1. Elżbieta Donica - zam. Kopina, gm. Milanów,
2. Dorota Ulanowicz - zam. Mokre, gm. Rossosz,
3. Anna Pławska - zam. Kodeń,
4. Elżbieta Stasiuk - zam. Worgule, gm. Leśna Podl.
5. Alina Chilkiewicz - zam. Pawłów, gm. Janów Podl.
6. Helena Ochnio - zam. Turów, gm. Kąkolewnica,
7. Teresa Daniluk - zam. Milanów,
8. Alina Mazur - zam. Żakowola, gm. Kąkolewnica,
9. Grażyna Demianiuk - zam. Mierzvice, gm. Sarnaki,
10. Marianna Bylicka - zam. Żmiarki, gm. Dębowa Kłoda.

Najwyższej oceniona uczestniczka Elżbieta Donica jest rolniczką, która wspólnie z mężem prowadzi gospodarstwo o powierzchni 50 ha, specjalizujące się w hodowli trzody chlewnej. Ma dwoje dzieci. Lubi szyć, gotować. Jej szczególną umiejętnością są pisanki, które przywozła na prezentację.

Olimpiada z zakresu ekologii i wgd była pierwszą Olimpiadą organizowaną w ODR Grabanów. Sądzę, że istnieje potrzeba organizowania tej formy działania w latach następnych. Wiele elementów należałoby zmienić i udoskonalić. Ta pierwsza była dla nas doświadczeniem i wykazała, że istnieje potrzeba prowadzenia takich działań, których celem jest popularyzacja i upowszechnianie wiedzy i doradztwa w zakresie ekologicznych metod prowadzenia wiejskiego gospodarstwa domowego.

Opracowała:

Bożena Warda

Główny Specjalista d/s WGD.

Konkurs "Najpiękniejsza wieś i zagroda na Podlasiu" rozstrzygnięty.

W dniu 28 grudnia w Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Grabanowie odbyło się uroczyste podsumowanie Konkursu "Najpiękniejsza wieś i zagroda na Podlasiu". Konkurs ten prowadzony był w roku bieżącym w ramach zadań zleconych przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej. Na ten cel uzyskaliśmy pewne środki finansowe zarówno z Ministerstwa jak i z budżetu Wojewody.

Celem konkursu była poprawa stanu higieniczno - sanitarnego i estetycznego zagród i wsi a także aktywizacja mieszkańców wsi w tym zakresie. W protokole oceny wsi i zagród znajdowały się też punkty związane z ekologią. Organizatorem Konkursu był ODR Grabanów przy współpracy z Urzędami Gmin, Terenowymi i Wojewódzką Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną i Wydziałem Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego.

Konkurs prowadzony był w dwóch kategoriach: na najpiękniejszą wieś i na najpiękniejszą zagrodę.

Ponieważ deklaracji przystąpienia do konkursu otrzymaliśmy sporo (105 zagród i 19 wsi) decyzją Dyrektora ODR powołane zostały Rejonowe Komisje, które w poszczególnych rejonach wytypowały po 3 zagrody i po 1 wsi do etapu wojewódzkiego. W skład Komisji Rejonowych weszli przedstawiciele Urzędów Gmin, samorządów gminnych i Terenowych Stacji Sanitarno - Epidemiologicznych. Komisje te działały pod przewodnictwem terenowych specjalistek d/s wgd.

Do etapu wojewódzkiego weszły następujące wsie i zagrody:

Rejon Biała Podlaska

Wieś Kobylany, gm. Terespol,
Zagrody, których właścicielami są: Stanisława i Kazimierz Biegajło - Worgule, gm. Leśna Podl,
Krystyna i Marian Chwedoruk - Kol. Zakalinki, gm. Konstantynów,
Krzysztof Iwaniuk - Kobylany, gm. Terespol,

Rejon Łosice

Wieś Kornica Nowa, gm. Kornica,
Zagrody: Maria i Marian Terlikowscy - Popławy, gm. Kornica,
Barbara i Bogdan Bobińscy - Ostromęczyn, gm. Platearów,
Danuta i Henryk Pomagruk - Łuzki, gm. Łosice.

Rejon Parczew

W rejonie tym nie wzięły udziału wsie,
Zagrody: Halina i Bronisław Tyminscy - Żmiarki, gm. Dębowa Kłoda,
Grażyna i Andrzej Grzywaczewscy - Uhnin, gm. Dębowa Kłoda,
Alina i Zbigniew Klimejko - Gęś, gm. Jabłoń,

Rejon Radzyna Podlaski

Dwie wsie otrzymały najwyższą punktację: Wólka Łóżecka, gm. Drelów, Derewiczna, gm. Komarówka
Zagrody: Bogumiła i Marian Stefaniak - Ostrówki, gm. Wołyń,
Elżbieta i Mieczysław Babicz - Derewiczna, gm. Komarówka,

Bernadeta i Tadeusz Rosińscy - Bereza, gm. Międzyrzec Podl.

Janina i Stanisław Kalinowscy - Biała k. Radzyna Podl.

Rejon Wisznice

Wieś Huszcza II, gm. Łomazy

Zagrody: Małgorzata i Stanisław Jakubiuk - Horodyszczce, gm. Wisznice.

Zofia i Zygmunt Koprianiuk - Rossosz,

Danuta i Józef Matczuk - Dołhobrody, gm. Hanna.

Wojewódzką Komisję do oceny Konkursu powołał Dyrektor Wydziału Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej Urzędu Wojewódzkiego. W jej skład weszli:

- Stanisław Jeleń, Zastępca Dyrektora ODR - Przewodniczący Komisji,
- Łucja Ziemiuk - inspektor Wydz. Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego,
- Elżbieta Doroszuk - pracownik Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej,
- Bożenna Kaliszuk - pracownik Wydziału Rolnictwa Urzędu Wojewódzkiego
- Bożena Warda - Główny Specjalista d/s WGD

Komisja Wojewódzka dokonała lustracji i oceny wsi i zagród wytypowanych przez Komisje Rejonowe. Ocena ta przedstawia się następująco:

Najwyżej oceniono wieś Kobylany w gminie Terespol. Uzyskała ona 87 punktów (na 105 punktów możliwych do uzyskania).

Drugie miejsce otrzymały 2 wsie: Wólka Łóżecka, gm. Drelów i Huszcza II, gm. Tucza - punktów 65.

Trzecie miejsce Komisja przyznała wsi Derewiczna, gm. Komarówka - 56 punktów. Czwarte miejsce z ilością 51 punktów przyznano wsi Kornica Nowa, gm. Kornica.

Najwyżej punktowaną zagrodą w województwie okazała się zagroda Bogumiły i Mariana Stefaniak z Ostrówek, gm. Wołyń. Otrzymała ona 73 punkty (na 90 możliwych do uzyskania).

Drugie miejsce przyznano zagrodzie w Derewicznej - Elżbiecie i Mieczysławowi Babicz (71 punktów).

Trzecie miejsce z ilością punktów 70 otrzymała zagroda Krystyny i Mariana Chwedoruk - Kol. Zakalinki, gm. Konstantynów.

Czwarte miejsce: Małgorzata i Stanisław Jakubiuk - zam. Horodyszczce, gm. Wisznice (69 punktów).

Piąte miejsce otrzymały dwie zagrody: Halina i Bronisław Tyminscy, zam. Żmiarki, gm. Dębowa Kłoda oraz Maria i Marek Terlikowscy, zam. Popławy, gm. Kornica. - po 63 punkty.

Najwyżej oceniona wieś otrzyma nagrodę pieniężną, z przeznaczeniem na pewne przedsięwzięcia w zakresie podniesienia estetyki wsi. Następne wsie a także zagrody otrzymają nagrody i wyróżnienia rzeczowe. Wszystkie nagrody finansuje Ośrodek Doradztwa Rolniczego. Na podsumowanie zaprosiliśmy wszystkich uczestników Konkursu i wszystkich członków Komisji.

W następnym numerze przedstawię notatkę z podsumowania.

Opracowała: Bożena Warda - Główny Specjalista d/s WGD.

Dobry materiał siewny gwarancją dobrych plonów

Jesienią 1994 roku na terenie gminy Piszczac w ramach demonstracji prowadzonych przez Ośrodek Doradztwa Rolniczego rozprowadzono pszenżyto odmiany "Bogo" w stopniu elita.

Demonstracje zlokalizowane zostały w gospodarstwach kontaktowych. Łącznie rozprowadzono pszenżyta na 10 ha.

Demonstracje prowadzili następujący rolnicy:

Arseniuk Mieczysław zam. Ortel Królewski I
Miciuk Eugeniusz " Kościeniewicze
Najdychor Mieczysław " Wyczółki
Maliszewski Sławomir " Wyczółki
Korneluk Franciszek " Dąbrowica Mała
Kukawski Zbigniew " Dąbrowica Mała
Chwesiuk Aleksander " Zahorów
Szelest Jan " Dobrynka
Rydz Jan " Dobrynka

Rozlokowanie w ten sposób / w kilku wsiach/ dawało gwarancje, że wyprodukowany materiał siewny nie zostanie przeznaczony na paszę lecz będzie wykorzystany do

dalszego siewu. Demonstracje prowadzono zgodnie z zaleceniami agrotechnicznymi. Odmiana pszenżyta ozimego "Bogo" została wprowadzona do siewu po raz pierwszy na terenie tutejszej gminy. Zwykle jak każda nowość rolnicy mieli pewne wątpliwości co do plonowania, zimotrwałości teje odmiany. Okazało się jednak, że te wątpliwości były nieuzasadnione.

Pszenżyto ozime odmiany "Bogo" chociaż było zasiane na glebach klasy IV i V dało dość wysokie plony 45-55 q/ha. Cały uzyskany plon przez sprzedaż względnie w wymianie międzysąsiedzkiej przeznaczyli do dalszego siewu. Dzięki temu na terenie tutejszej gminy zwiększyła się powierzchnia uprawy pszenżyta o dobrą odmianę dobrze plonującą, zimotrwałą co w przyszłości przyczyni się do poprawy bazy paszowej a w konsekwencji zwiększy efekty ekonomiczne gospodarstw.

Opracował st. spec. ZDR Biała Podl.

mgr inż. Lucjan Golik

Po materiał siewny do rolników

Wiosną 1996 roku rolnicy będą mogli zaopatrzyć się w nowy materiał siewny w punktach zajmujących się jego sprzedażą. Taniej zboża jare będzie można kupić lub wymienić u rolników, którzy odnawiali zboże rok lub dwa wcześniej.

Część rolników gminy Sarnaki w ciągu ostatnich dwóch lat skorzystała z dotacji Urzędu Gminy. Rolnicy ci zaopatrzyli się w materiał siewny w wysokim stopniu kwalifikacji-oryginał lub elita.

Aktualnie w gminie Sarnaki rolnicy od dwóch lat uprawiają pszenicę jarą odm. Igna. Są to Panowie Skwarczyński Remigiusz i Wyganowski Jan - obaj zam. Hołowczyce. Pszenica jara odm. Alkora też od dwóch lat jest uprawiana w gospodarstwie Magdziaka Bolesława zam. Borsuki. Plony w/w pszenic za ostatnie dwa lata kształtowały się na poziomie 30-40 q/ha.

Od dwóch lat mamy w gminie jęczmień jary odm. Rodos i Edgar. Odmianę Rodos uprawia Pan Kuberski Tadeusz zam. Litewniki Nowe, a odmianę Edgar Pan Bobiński Zenon zam. Bonin. Rolnicy ci osiągnęli plony w granicach 30-45 q/ha. Wiosną 1995 roku wprowadziliśmy nową odmianę - Rambo w gospodarstwie Pana Przewuskiego

Janusza i Stachowicza Józefa zam. Płosków. Nowa odmiana jęczmienia jarego dała plon w granicach 25-40 q/ha.

Wiosną 1995 roku rolnicy kupili nowe odmiany owsa. I tak odmianę Jawor (odm. o ziarnie żółtym) uprawiał Pan Jakoniuk Wiesław zam. Zabuze. Plon ok. 30 q/ha. Inny rolnik Pan Hryciuk Witold zam. Zabuze osiągnął plon 35 q/ha przy odmianie owsa Kwant (odm. o ziarnie białym). Odmianę Kwant uprawiał też Pan Czeżyk Jerzy zam. Klepaczew. W gospodarstwach rolników Chwedoruk Krzysztof zam. Litewniki Nowe i Artyszuk Andrzej zam. Bonin była uprawiana odmiana Sławko (odm. o ziarnie żółtym). Owies Dragon (odm. o ziarnie żółtym) uprawiał Pan Bobiński Zenon zam. Bonin.

Wszyscy w/w rolnicy stwierdzili, że plony nowych odmian były wyższe niż starych uprawianych od lat. Co prawda powierzchnia uprawy nowych odmian była niewielka, ale w miarę możliwości rolnicy chętnie wymieniają lub sprzedają materiał siewny innym rolnikom naszej gminy.

Zofia Chotyniec ZDR Łosice

Pojenie też ważne

Woda odgrywa ważną rolę w procesach życiowych zwierząt. Jej ubytek z organizmu w wysokości 10% prowadzi do zaburzeń czynnościowych, a jeszcze większe ubytki mogą powodować śmierć. Woda jest aktywnym składnikiem ciała. Bierze udział w procesach wchłaniania z jelit i odżywiania komórek oraz regulacji cieplnej organizmu. Brak wody powoduje zanik apetytu, zmniejszenie wykorzystania paszy, obniżenie mleczności i przyrostów, a także może być przyczyną kanibalizmu. Ogólnie przyjmuje się, że zapotrzebowanie na wodę u krów mlecznych wynosi 3,5-5,5 l na 1 l produkowanego mleka lub 5 l wody na 1 kg suchej masy spożywanej paszy. Zapotrzebowanie na wodę u świń jest dość duże, chociaż trudniej jest tę ilość określić niż w przypadku krów. Ogólnie można przyjąć, że na 1 kg paszy świnia potrzebuje 2-3 l wody. Aby organizm świni prawidłowo funkcjonował należy

zapewnić im stały i swobodny dostęp do wody poprzez zainstalowanie odpowiednich poidel lub nalewanie wody do koryt. Woda powinna być czysta, świeża i mieć temperaturę otoczenia. Bardzo ważne jest podawanie wody prosiętom ssącym, gdyż pozbawione wody będą szukały jej w korycie matki lub próbowały pić gnojówkę co prowadzi do biegunek.

Orientacyjne dzienne zapotrzebowanie świń na wodę w litrach

Lochy luźne	- 5-8 l
Lochy prośne	- 7-10 l
Lochy karmiące	- 15-20 l i więcej
Knury	- 5-10 l
Prosięta przy maciorze	- 1-2 l
Loszki, knurki i tuczniaki	- 5-8 l

J. Maciorowska ZDR Parczew

Logran Extra 62 WG

Logran Extra 62 WG przeznaczony jest do powszechnego zwalczania chwastów dwuliściennych w uprawie zbóż ozimych i jarych.

Preparat wykazuje działanie układowe, pobierany jest zarówno przez liście jak i korzenie wschodzących chwastów.

Chwasty wrażliwe np.: bniec biały, bratki, chaber bławatek, czervec roczny, gorczyca polna, gwiazdnica pospolita, komosa biała, mak, maruna bezwonna, niezapominajka polna, poziomnik szorstki, przytulia czepna, rdest powojowy, rdest plamisty, rumian pospolity, rumianek pospolity, rzodkiew świrzepa, starzec zwyczajny, szarłat szorstki, tasznik pospolity, tobołki polne.

Chwasty średnio wrażliwe np.: dymnica pospolita, jasnoty, ostrożeń polny, przetacznik perski, sporek polny, wyki, złocień polny.

Chwasty odporne np.: chwasty jednoliścienne, chwasty dwuliścienne, wieloletnie głęboko korzeniące się.

Terminy stosowania i dawki

Zboża ozime

- pszenica ozima, jęczmień ozimy, pszenżyto ozime, żyto. Preparat stosować wiosną tuż po ruszeniu wegetacji. Zalecana dawka: 0,5 kg/ha.

Zboża jare

- pszenica jara, jęczmień jary, owies. Preparat można stosować od fazy 2-3 liści do końca fazy krzewienia zbóż. Zalecana dawka: 0,5 kg /ha. Dla osiągnięcia najwyższej skuteczności preparat należy stosować od wschodów do fazy 4 liści chwastów. Niska temperatura nie wpływa na poziom aktywności preparatu Logran Extra 62 WG.

Następstwo roślin - preparat nie stwarza zagrożenia dla upraw następczych. W przypadku konieczności zaorania uprawy na powierzchni traktowanej preparatem Logran Extra 62 WG zaleca się uprawiać wyłącznie pszenicę jara.

Przeciwwskazania

Preparatu nie stosować:

- na rośliny osłabione lub uszkodzone przez choroby, szkodniki mróz lub suszę,

- w zbożach z wsiewką roślin motylkowych,

- łącznie z herbicydami, insektycydami, fungicydami, nawozami i innymi chemikaliami

- podczas wiatru stwarzającego możliwość znoszenia cieczy użytkowej na sąsiednie uprawy.

2. Uprawy potraktowane preparatem nie mogą być wykorzystane do wypasu bydła i innych zwierząt.

3. W czasie opryskiwania nie dopuścić do przedostawania się preparatu do zbiorników i cieków wodnych.

Sporządzanie cieczy użytkowej - Logran Extra 62 WG jest łatwo rozpuszczalnym w wodzie granuletem. Zalecana ilość wody 200-300 l/ha. Ciecz roboczą należy sporządzać oraz preparat stosować zgodnie z zaleceniami zamieszczonymi na opakowaniu.

K. Kuresza



"AIDA"

tel./fax (057) 43-77-57

21-500 Biała Podlaska ul. Brzeska 36a

*** OFERUJE ***

* PASZE I KONCENTRATY FIRMY CARGILL

* **NAWOZY WAPNIOWO MAGNEZOWE** - 2 asortymenty

- wapniowo magnezowy S501 43% CaO+MgO w tym 13% MgO

- wapniowo magnezowy S502 45% CaO+MgO w tym 8% MgO

* **NAWOZY DOLISTNE**

Agrosol - Insol - Agrowital

punkt fabryczny - hurt, detal

* **OPRYSKIWACZE** - ciągnikowe zawieszane, polowe

- zbiornik 300-400 dm³ - lanca 10-12 m

Gwarancja 12 miesięcy - pełny asortyment części zamiennych, ceny hurtowe i detaliczne oraz sprzedaż ratalna.

MAGAZYN: ul. Gwardii Ludowej - kierunek Sielczyk - dojazd linią nr 9 tel. 43-27-63

BIURO: ul. Brzeska 36a tel/fax 43-77-57; tel. 44-33-95

Krzyżówka Nr 1/96

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10			4		11			
			12					
13	14	15		10	16	17	18	19
			20	21	22			6
23						24	2	8
			25					
26			7			27		
					12			
			28	29	30	31		
	5							
32	33	34				35	36	37
			9					
			38					
39	11					40		
							1	
			41					
					3			

Poziomo: 4) dyscyplina, karność 10) główny specjalista doradztwa w ODR Grabanów, specjalność zboża 11) średni oficer 12) łasicowaty drapieznik 13) rodzaj płacy za pracę 16) imienniczka pana od talerzy 20) element torów 23) tkanka grzybów lub porostów 24) potocznie wiejski majątek 25) odmiana wiśni (l. mnoga) 26) świński przysmak 27) lubi piękno 28) ziemny okop 32) chronione ptaki wodne 35) ludowy taniec czeski 38) z Kopenhagą 39) zawsze w błocie 40) nabożeństwo, które trwa 9 dni 41) wykaz, spis.

Pionowo: 1) leci z ogniska 2) perkusja i dwie gitary 3) zawsze pozostaje na dnie 4) brak w kasie 5) książę Nowogrodu Wielkiego IX wiek 6) podziałka 7) dno 8) kasetka na kosztowności 9) Dymna lub Jantar 14) zderzenia drogowe 15) Doradztwo Rolnicze z całego roku 17) pieczony z niedźwiedziej łapy 18) świder, bor 19) pasuje do kozucha jak wół do karety 20) rodzaj białej broni 21) siedzi w oponie 22) poustawiane w parku 29) szwowski stołek 30) pozostaje po cofaniu się kuflu 36) w wyposażeniu alpinisty 37) imię naszego wieszca.

Opracował: Mędra Jerzy

Hasło z krzyżówki nr 12/95 "BOŻE NARODZENIE"

ADRES REDAKCJI:

Grabanów 21-500 Biała Podlaska
Telefon: Biała Podl. 433792, 433866, 411247,
Dyrektor 411255, telefax 438198
telex 683330

Adresy i telefony Rejonowych Ośrodków:

Biała Podl. ul. Żerowskiego 3 tel. 433234
Radzyń Podl. ul. Międzyrzecka 99 tel. 520022
Parczew ul. Piwonia 50 tel. 542474
Łosice ul. Piłsudskiego 6 tel. 572665
Wisznice ul. Warszawska 13 tel. 781411 wew. 249

WYDAWCA: OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO

DYREKTOR: mgr inż. Sokolowski Andrzej Z-ca DYREKTORA: mgr inż. Jeleń Stanisław

ZESPÓŁ REDAKCYJNY: K. Kuresza, R. Juszcuk, B. Filatiuk, B. Michalcuk, Cz. Mirczewska, A. Matuszewski, A. Strącicka, A. Radzikowska, B. Warda, A. Żurkowska, specjaliści terenowi doradztwa roln. i specj. WGD.

SKŁAD KOMPUTEROWY: M. Zając, A. Mazur

DRUK: I. Wagner - poligrafia ODR. Nr zamówienia /95 nakład 3.200 szt.